

ketszer :
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
négyzet cm.-ként
Nyilt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal
109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal
109. szám

A kormányzat feladatáról

Irtá dr. Mízsák József.

„Gouverner c'est prévoir“ (kormányozni annyit tesz, mint előre-látni) mondotta báró Waldbott Kelemen a törvényhatóság tavaszi közgyűlésén, az alispáni jelentéshez való hozzászólása során.

Ez a tétel, ez a mondás máskor megállhatta a helyét, ma azonban aligha állja meg!

Vajjon volt-e valaki, aki az 1924—1925-ös eldorádó, konjunktúrális években csak sejtette is, hogy fognak jönni az 1931—1932-es nehéz esztendő. Vajjon maga az antant, amikor a Young tervet Németországgal elfogadtatta, gondolt-e arra, hogy az abban Németország vállaira rakott 132 milliárd helyett 1932. évben már új szerződést kell kötnie s meg kell elégednie csak 3 milliárddal.

Tehát az, amikor mai nyomorúságunk minden okát az előbbi kormány hibájául akarjuk felróni, nem állhatja meg a helyét. Mindenesetre hiba volt úgy berendezkedni, mintha mi a büszke Albionnak volnánk gyermekei, amelynek gyarmatai vannak és négerék gyűjtik az elefántagyarakat. Hiba volt a magasabb állások számát oly nagy mértékben szaporítani, amint az megtörtént, mert ezzel nyugdíjterheinket hosszú évekre szerfölött megnöveltük, hiba volt a külföldi kölcsönök felvétele, mert ezek drága kamatát a mai gazdasági helyzetben fizetni ugyszólván lehetetlen, azonban ki láthatta, ki sejtette a mai idöket előre? Hiszen nem csupán azok, akikre az ország kormányzatának művésze háruult, hanem egyéni háztartásaink kormányzatában, egyéni ügyeink vitelében is csaknem valamennyien megelégedtünk a takarékoságról, a céltudatosságról és ma hajlandók volnánk saját önző boldogulásunk érdekében még az inflációt is vállalni és a saját magunk hibája folytán bekövetkezett bajokért is szívesen háritjuk a felelőséget másokra.

A múltban, a háboru előtti években, ha rosszul ment a sorunk, mindent annak a rovására irtunk, hogy Ausztriával sógorságban vagyunk. A háboru utáni években a tulzó keresztény éra idejében viszont szeretünk mindent a zsi-

dóra tolni. Ma az opportunizmus korában szeretjük mai nyomorúságunkért egyedül a volt miniszterelnöket és kormányát vétkesnek kikiáltani.

Pedig ha volt ember, aki a külpolitikát nézve, a jövőbe látva céltudatosan járt el, az egyedül gróf Bethlen István volt. Az olasz-magyar szövetség megkötése előtt nem voltunk e kiszolgáltatva a kis antant kénye-kedvének? És vajjon e szövetség nélkül hol állnánk ma?

A hibát, ha gyógyulást akarunk, ne csak másokban keressük, de gondoljunk a magunk eljárására is!

Ha az ember ma falusi emberrel beszélget, az a hibát csupán a nagy adókban látja és megfélekedezik arról, hogy a saját háza népének, asszonyának megnövekedett igénye szintén nagy terhet jelent, amelyet a mai gazdasági élet nem bír meg.

*

A mi gazdasági helyzetünk tulajdonképpen csak függvénye a világgazdasági helyzetnek.

Sokan a gyógyulást a mezőgazdaság átszervezésében látják és állítják, ha ez meg lesz, minden rendbe jö. Vajjon gondolnak-e ezek arra, hogy a mezőgazdaság átszervezéséhez idő is és pénz is kell. Én nem győzöm eleget hangoztatni, különösen falusi emberekkel való beszélgetéseim során, hogy a mai nehéz gazdasági idökön csupán a legridegebben véghezvitt igénytelenséggel lehet át-gázolni.

Mi, akik Franciaországban még nem jártunk, azt hisszük, hogy a francia egy dözsdő, könnyelmű faj. A megállapítást persze Párisról vesszük. Párisban azonban nem a francia az, akinek életmódja után a könnyelműség vádja a franciát éri, hanem az ott megforduló idegenek, a pénzszerő amerikai, angol, hollandus etc. Maga a francia, amint az az ország egyes vidékein megállapítható, igénytelen, végtelenül szorgalmas és takarékos nép, amely gyűjtötte már háboru előtt a milliókat és gyűjti ma is, csaknem kivétel nélkül a frankot, hogy munkája gyü-

mölcséből kölcsönöket adhasson idegen nemzeteknek.

Példát hozok föl:

A francia katonai tisztikart említem, amely életmódjával például szolgálhatna nekünk magyaroknak. Ez a tisztikar igénytelenül él és amellet takarékos a végtelenségig. Ott a minálunk honos privátdi-nerek intézménye nem ismeretes, az ezredesnél megelégszik egy kis cselédleánykával — maga neveli gyermekeit és gyűjti a frankot.

Tanuljunk tőlük.

Szeretjük hangsúlyozni, hogy mi a buzatermelés mellett állunk, vagy bukunk. Hogy helyes-e ez, erről is lehetne disputálni. Mindenesetre áll az, hogy Magyarors-zág mezőgazdasági állam, mint ilyenek tehát berendezkedéseinel a mezőgazdaság helyzetét, teher-bíróképességét nem szabad szem elöl téveszteni. Fő terményünk még ma is a buza. A buza ára 1914. évben a világháboru előtt métermázsánként 20—24 aranykorona volt, ma a termelő a felét kapja, úgy, de a világháboru előtt az iparcikkeket a mezőgazda a maihoz viszonyítva nagyon olcsón kapta.

Szeretjük az életstandardot emlegetni. Gondoljunk arra, az adó-fizető, a mezőgazda mai bevételei mellett bírhatja-e a mai életstandardunkat kielégíteni.

Az előbb elmondottakkal csak azt óhajtottam szem elé tárni; ahhoz, hogy a mai válságos idöket megushassuk, nem elég az igénytelenséget csupán a néptől megkövetelni, hanem szükséges, hogy valamennyien azok legyünk és hogy a takarékoságot a kormányzat az egész vonalon érvényesítse.

Az elmúlt konjunktúrális évek alatt a kormányhatóságok (miniszteriumok) és a törvényhatóságok a saját kormányzati áruk körén belül, illetve a törvényhatóságok a szabályrendeletileg megállapított díjakat csaknem az egész vonalon fölemelték.

Vajjon a földmivelésügyi miniszter-teren kívül, aki az állatorvosok magánfelek érdekében teljesített kiszállásainak díját már leszállította, jutott-e eszébe valakinek, hogy ezeket a konjunktúrális években felemelt díjakat a mai gazdasági élethez illessze.

Vajjon a betegsegélyezési díjakat abban a mérvben, amelyben

szedik, a mai ipari és vállalkozói élet elbirja-e? Nem-e mennek ezek a díjak a vállalkozás rovására is? Elvégre a vállalkozónak azokat be muszály kalkulálni a vállalati összegbe. Pedig, hogy csak egyet említsek, az építkezés ma anélkül is drága. Az e téren szedett nagy díjak nem befolyásolják-e közvetve a munkanélküliséget is? (Mint a láncszem folyik egyik a más-sikból.)

Az orvosi gyógyszerek áráiról beszélni nem szándéksom. De megemlítem, vajjon azok mai árai szolgálják-e valóban a közegészségügyet? Nem volt-e az annak idején a népjóléti minisztériumban államtitkári állást betöltő képviselő ur a gyógyszerek árának megállapításánál a gyógyszerészi érdekekre különös tekintettel.

A különböző kartellek vajjon megelelészenek-e a normális vállalkozói haszonnal?

A budapest—salgótarjáni gépgyár (Budapest) által gyártott „Alfa“, „Hekla“ tüzhely az egyik itteni szolid kereskedésben zománcozottan 150 pengőért, fekete színben 100 pengőért kapható. Odaát, a megszállott területen, a Füleken gyártott hasonminőségű tüzhelyek 30%-al olcsóbban kaphatók. A világháboru előtt a portland cement ára itt Sátoraljaujhelyben métermázsánként jutászá-iban 5 korona 35 fillér, zsák nélkül 4 korona 90 fillérért volt kapható. Ma ugyanennek papírzsákban 8 pengő az ára. Ilyen cementárak mellett arra, hogy a mezőgazdák a cementirozott trágyatelep megépítésére köteleztessenek, — úgy amint azt Olaszország épen a mezőgazdasági többtermelés érdekében tette — még gondolnunk sem szabad.

Akarat kell ide a bajok orvos-lására.

A nagyközönségnek, amely a kartellek működésének a terhét nyögi, úgy tűnik fel, mintha az árelemző bizottság tagjai vagy nem látnák a bajokat eléggé, vagy látják, de nem képesek segíteni.

Vajjon egészséges állapot-e az, hogy Csonka-Magyarország területén, mondjuk a törvényhatóságok költségvetésében, még mindég szerepelnek a reprezentációs költségek.

Hiszen a magyar köztisztviselő helyzete és a magyar gazdasági élet eltolódott, más utra tért, mint amelyen a múltban haladt. A Bu-

Egyes szám ára 10 fillér.

dapesti Hírlap „Rang és Mód” írójával együtt állítom, hogy az élet már jórésben átfogalmazta a köztisztviselői állásokhoz fűzött eddigi magyar meghatározásokat és elképzeléseket is.

Tyler, a népszövetségi biztos, ismételtén kifejezést adott abbéli nézetének, hogy nem tartja megengedhetőnek, hogy a helyhatóságok továbbra is ugyanazon színvonalon tartsák kiadásait, mint a virágzás éveiben.

A reprezentáció helyett igyekezzünk inkább jótékonyt gyakorolni. Az élet sok alkalmat ad rá.

A ma érvényben levő orvosi járatási díjakra gondolva, visszaemlékszem a háboru előtti évekre, amikor az orvosi szabályrendeletet tárgyaló törvényhatósági közgyűlésen néhai Mecser Gyula főispán fejtegette Marikovszky volt tőketerebesi orvosnak, hogy egy korona beteglátogatási díjjal meg lehetnek az orvos urak elégedve. Vajjon jobb a mi mezőgazdasági helyzetünk ma, mint akkor volt?

Igaz, hogy némely orvos, mint a bodrogközi járás tisztiorvosa, a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel, már önként visszament a régi díjak szedésére. Hát akkor szabad nekünk a szabályrendeletileg felemelt díjakat még mindig érvényben hagyni? Legyünk tisztába vele, hogy a nagy díjak szedéséből még azoknak sincs momentán hasznuk, akik jogosítottak azok szedésére, mert mint az a közjegyzői, kéményseprői díjakról tudvalevő, nem folynak be és csak mint telekkönyvi bekebelezések lesznek a moratórium megszűntével érvényesíthetők.

Szabad-e többek között a halottkémmel járó díjakat, amely funkciót a legtöbb községben egyszerű falusi emberek látnak el, a mai fölemelt nivón megtartani?

Ha indokolt volt a konjunktuális években ezek fölemelése, nem kétszeresen indokolt-e azok visszaszállítása?

Mi a levante intézmény élére még a falvakban is fizetéses állásokat kreáltunk, ahelyett, hogy a tiroli sützenvereinek módjára, ahol azok inkább ehrenamtok, megelégedtünk volna a kiképzést vezető érdemeinek más tereken való jutalmazásával, vagy legfőképpen évenként a végzett munkáért egy-egy disztárgy adásával.

Tudok olyan községről, ahol a kormány rendeletben engedélyezett 3-5%-os levanteadó helyett még az előző évben is 9%-ot szedtek.

A tulságos megterhelés nem jár együtt az intézmény megszerettségével.

Miskolczi Ágost „A magyar csendőrség”-ről írott, a Budapesti Hírlapban megjelent cikkében a parasztságnak a bolsevizálásával szemben a magyar csendőrt állítja

oda, mint a rendnek és biztonságának a zálogát.

Miskolczi Ágost a magyar parasztot az ügyész szemüvegén át nézi és bizonyára nem volt alkalma a magyar parasztot — amely osztálynak a szegényebb sorsu tagjaiból kerültek ki eddig a csendőrség legénységi állományu egyénei is — megismernie. Nem figyelte meg a parasztságnak a Károlyi forradalom és kommunizmus alatti magatartását sem.

A multakból a tanulságot le kell vonnunk. A magyar paraszti természeténél fogva konzervatív s a mult tanulságai nyomán remélni lehet, hogy a mai nehéz viszonyok között is meg fogja őrizni józanágát s helyes ítélőképességét.

Miskolczi Ágost előbb említett cikkében a csendőrség jótékonyágáról is szól. Én ezzel szemben kívánatosnak tartom, hogy az egyes társadalmi rétegek bevételi lehetőségei között a helyes arány megtartassék s a kormányzat, a közigazgatás, a jelen nehézségeivel szemben megértő legyen.

Ismerem a különböző törvényhatóságok átiratait, amelyek az adóterhek nagy súlya miatt panaszkodva, azoknak oly mérvű leszállítását követelik, hogy a polgárság teherbíró képességével arányban álljanak.

Tisztában vagyok a terheknek a mai gazdasági nehézségek közepeben való súlyosságával és mint ilyen állítom, hogy a gyengébb adófizető kisemberek tehermentésén az egyes kormányzati ágak körén belül, valamint a törvényhatósági szabályrendeletekben fölemelt díjak csökkentésével is lehet némileg segíteni.

A mai élethez olyan lélek kell amelyik átérzi a másik baját és amely fel tud emelkedni a másikon való segítség eszméjéhez. Ha valakinél, úgy elsősorban a közigazgatási tisztviselőknél kell ennek az érzésnek meglennie.

A rendnek, a biztonságnak nincs biztosabb, erősebb záloga a megelégedettségénél.

Ugy érzem, hogy a kormányzatnak, a közigazgatásnak ezt a célt feltétlenül szolgálnia kell. Nekünk nem egyes társadalmi rétegek, hanem az általános megelégedettségre kell törekednünk.

Csakis az említett célon keresztül tehetjük a megszállott területeken lakókra nézve a velünk való csatlakozást vonzóvá, kívánatossá és csakis azon keresztül szolgálhatjuk igazán Nagy-Magyarország céljait.

— Nyilvános nyugtázás. Pilissy Aladárné Szerencséről, koczoru megváltás címén 14 pengőt küldött a „Széll Józsefné Gyermekek Otthon”-nak. A vezetőség ez uton mond hálás köszönetet a jótékony adakozónak.

Zemplénnvármegye közigazgatása

augusztus hónapban

Alispáni jelentés — Sok a járványos beteg — Rosszabbodott az állategészségügy is — Csere buzaakció — Memorandum a földművelésügyi miniszterhez — Nagy az adóterhelés, sokan mennek tönkre — Partcsuszamlás a bereckii hidnál

Zemplénnvármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága Széll József főispán elnökletével hétfőn délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését.

A tárgysorozat első pontja Bernáth Aladár alispán havi jelentése volt a közigazgatás augusztus havi állapotáról.

Az alispáni jelentés részletesen számolt be a különféle közigazgatási ágakban az elmúlt hónapban történetekről, kimerítően tájékoztatva a bizottságot.

A főorvosi jelentés volt a tárgysorozat második pontja. Dr. Schmotzer György tisztí főorvos jelentette, hogy a vármegye közegészségügye rosszabbodott, mert a fertőző betegségek száma, a tulzott és nem óvatos gyümölcsfogyasztás folytán, emelkedett.

Ezután Roth Lajos törvényhatósági állatorvos jelentése következett. Az állategészségügy kedvezőtlen. Lépfene és sertéspestis lépett fel a vármegye több községében. Különösen a sertéspestis okoz nagy károkat, mert a kisebb birtokok nem védekeznek eléggé és a bevált szimultán oltásokat nem használják. A földművelésügyi miniszter rendeletének megfelelően az egyes községekben felvilágosító előadásokat tartanak a védekezésről és az oltásokat propagálják. Erre a célra a kisgyűlés 3500 pengőt már engedélyezett is. A védekező intézkedések és a propagáló ingyenes oltások már meg is indultak.

A mezőgazdaság helyzetéről Olajos Gábor gazdasági felügyelő számolt be.

A kapás növényeknek az időjárás kedvezett. A tengeri nagyon szép, a burgonya azonban különböző betegségek miatt gyenge termést ígér. A kalászosok eredménye fedi a korábbi becsléseket.

Majd rátért a gazdasági felügyelő a vetőmag csereakcióra és annak sikertelenségére.

A vármegye 14,000 mázsa búzát kért és csak 6000 mázsa cserebuzát és 59,500 pengőt kapott erre a célra, olyan felhasználási utasítással, hogy az 1-től 3 holdas birtokok kap legfeljebb 1 mázsa búzát 1 éves kamatmentes hitel mellett a buza árának vagy pedig természetben való visszatérítésével, a 3-tól 20 holdas gazda pedig csere formájában, legalább 66 kilogrammos buza beszolgáltatásával.

A csere nem kívánja azonban senki igénybe venni, de nem is kívánhatja, mert a termelt buza

fajsúlya nem őrli meg a 66 kilogrammot. Jövőre a buza vetések lényeges csökkenésével kell számolnunk.

Br. Waldbott Frigyes bizottsági tag szólt először a kérdéshez. — Szomorú — mondotta — hogy a földművelésügyi miniszter nem volt hajlandó megsegíteni ezt a négyezer sujtott vármegyét és a helyzetnek megfelelően gondoskodni a falusi lakosság kenyérmaggal való ellátásáról. Az akció a törpebirtokoknak akart segítyt adni, azoknak, akik az egy és két holdon nem is termelnek búzát. A nagyobb birtokokokon pedig lehetetlen feltétlenül csere formájával vélt segíteni. Valóságos népitélet, hogy nem vették igénybe. Súlyos hiba történt a vármegye gazda közönségével szemben és Zemplén nem részeseült segítségben annak dacára, hogy az érdekképviseletek esedezve kértek segítyt a minisztertől. A vármegye gazdaközönségének segély kell és nem olyan szűkkeblű csere, amit bármelyik terménykereskedő is megcsinál.

Széll József főispán azonnal válaszolt a felszólalásra, mondván, hogy szomorú, de érthető, hogy a gazdák nem élnek a cserevel. Nehéz ugyanis megmagyarázni, hogy valaki nem annyi sulyu búzát kap, mint amennyit átad. A földművelésügyi miniszteriumban legutóbb lefolytatott megbeszélésen rámutatott az akció várható eredménytelenségére és annak igazságtalanságára, mert a kisbirtokokokat így megterhelni nem lehet. Még nem késő, jelentsük be a meddségét és kérjük a gazdatársadalom megsegítését és támogatását más formában.

Dr. Szirmai István tisztí főügyész szerint végszükség előtt állunk. Már a jövő évi buza vetés sorsa is eldőlt.

A felszólalásokra Olajos Gábor gazdasági felügyelő reflektált. A csereakció illetően formája súlyos terheket ró a gazdaközönségre. A vármegye már most is 300.000 pengővel tartozik vetőmagért. Igaz, hogy az állam nem bírja meg a segítyt, de ennek komoly mérlegelésével is meg kell állapítani, hogy a miniszteriumban az az álláspont győzött, hogy a buza termést csökkenteni kell és a kisgazdáknak további vetőmaghitelekkel való eladósítása csak azoknak a kárát mozdítaná elő. Kérjük a földművelésügyi kormányt, terjessze ki a segély határát 20 holdig, a csereakció effektuáltas-

sék kisebb ráfizetéssel és az inségakció gondolata ebből a kérdésből kapcsolhatók ki. Ha nem jön megfelelő segíty, koldussá lesz a kisgazdatársadalom.

A vitát, mely Zemplénnvármegye segélykiáltása volt, Széll József főispán zárja be, javasolva a bizottságnak, kérjék fel báró Waldbott Frigyes, mint a vm. Gazdasági Egyesület elnökét, hogy a gazdasági felügyelőséggel karöltve készítsék el sürgősen a földművelésügyi miniszterhez egy memorandum, mely konstatalja és rámutat az akció eredménytelenségére, alátámasztva a megfelelő statisztikai adatokkal és hangsúlyozza, hogy segíty hiányában elpusztul a zemplénnmegyei kisgazdatársadalom.

A közigazgatási bizottság ilyen értelemben határoz.

Most Glasz Lajos pü. igazgató jelentése következett. Élesen világítja meg az általánosan nehéz helyzetet azzal a találó megállapítással: nagy az adóterhelés, sokan mennek tönkre.

Lówy Ignác műszaki tanácsos az államépítést helyzetéről számolt be.

A vármegyében a fedezet teljes hiánya miatt nincs munka. Az ujonnan épült berecki hidnál rendellenesség volt észlelhető. A helyszinre kiszállott bizottság megállapította, hogy az áradások folytán partcsuszamlás történt, az egyik pillér megmozdult és ezért biztosító munkálatok váltak szükségessé, amelyek folyamatban is vannak. A hidpillér helyzetében azóta változás nem történt, a forgalom akadálytalanul bonyolódik le.

Petreczky Jenő kir. tanfelügyelő és dr. Stépán Sándor vezető kir. ügyész vonatkozó jelentésének meghallgatása után az ülés véget ért.

111/1932. vh. sz.

Árverési hirdetés.

Rose Salamon végrehajthatónak végrehajtást szenvedő ellen 850 pengő tőke, ennek 1931. évi július hó 15. napjától járó 12 $\frac{1}{2}$ százalékos kamata és eddig összesen 156 P 72 fillér perköltség erejéig a végrehajtást szenvedőnél 1932. év január hó 27-én biróilag lefektetett foglalt és 2300 P-re becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltatők követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendelem, annak a Zsaró-tanyán leendő megtartására 1932. szeptember hó 21-ik napjának d. u. 2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorokat, lovat, tehenet, bikát legelőbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, de a becsérték $\frac{2}{3}$ -án alul nem adom el.

Az esetleg fizetett összeg a követelésbe betudódik.

Vevő köteles fizetni a forgalmi adót is.

Sátoraljai hely, 1932. aug. 18. án.

Gáll Vilmos

kir. járásbirósági végrehajtó.

BERETVÁS PASZTILLA A LEGMAKACSBAB FEJFÁJÁST IS ELMULASZTJA

H I R E K.

— Halálozás. Bernátfalvi Bernáth Géza v. b. t. t., a volt főrendiház örökös tagja, a mai felsőház tagja, ny. kuriai másod-elnök, a Ferenc József rend nagykeresztese, a vaskorona rend II. osztályának tulajdonosa, a dunamelléki ref. egyházkerület tanácsbírája, a magyar egyetemes konvent tagja és a budapesti VI. ker. egyháznak presbitere stb. 86 éves korában a megszállott területi Vajánban elhalálozott. Temetése Vajánban ment végbe. A megszállott terület magyarságának általános részvéte kísérte utolsó nyugvóhelyére. A megboldogultat özvegye s a *bernátfalvi Bernáth* családdal kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

Rétszentmiklósi Éles Gábor mikóházi körjegyző szept. hó 15-én 56 éves korában rövid szenvedés után elhalálozott. A kiváló közigazgatási tisztviselőt özvegye és gyermekei gyászolják. F. hó 17-én d. u. fél 3 órakor helyezik örök nyugalomra a sátoraljaujhelyi köztemetőben.

— Eljegyzés. Dr. Orbán Kálmán Sátoraljaujhely város polgármesterének és nejének, szül. *Schridde Izabellának* leányát, *Gicát* Sátoraljaujhelyen eljegyezte dr. Nagy Árpád O. T. I. orvos, fogorvos, Nagy Károly Szatmármegyei földbirtokos és neje, szül. *Fekete Borbála* fia.

— A zempléni ref. egyházmegye f. hó 12-én tartotta közgyűlését *Meczner Béla* ny. főispán világi és *Kiss Ernő* saujhelyi esperes egyházi elnök vezetése alatt. A bő tárgysorozatu közgyűlésen a vármegye református előkelőségei közül sokan vettek részt, többek között *Bernáth Aladár* alispán és *dr. Besseney Zénó* országgyűlési képviselő.

— Közzemlék a vármegye költségvetése. Zemplénvármegye 1932. évi pót és 1933. évi rendes költségvetése, a kisgyűlés javaslatával együtt e hó 27-ig, a vármegyei számvevőszék főnök hivatalos helyiségében közzemlére van kitéve. A hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

— Zemplénvármegye Erzsébet királyné szobrának felavatásán. Bernáth Aladár alispán az alábbi felhívást bocsátotta ki: Megdicsőült Erzsébet királyné Ófelsége szoborműve folyó évi szeptember 25-én délelőtt 10 óra 30 perckor fog országos ünnepély keretében felavatni. Erre az ünnepélyre a törvényhatóság is meghívást kapott. Felkérem mindazokat, akik az ünnepélyen a vármegye küldöttségében résztvenni óhajtanak, hogy ezt a szándékukat velem 1932. évi szeptember hó 18-ig közölni sziveskedjék.

Megismétli a Népkönyha vezetősége a mult évi tárgysorsjátékot

A mostani nehéz időkben a városi Népkönyha fenntartása csaknem leküzdhetetlen akadályok elé állítja azokat, akik áldozatos, jó lélekkel viselik szívükön városi szegényeink ezen áldásos, nélkülözhetetlen intézményének sorsát.

Éppen a mai idők következménye, hogy nagyon felfzaporodott azoknak a száma, akik a létfenntartás elemi feltételeit is nélkülözvén, a Népkönyha segítségére vannak utalva. Az eddigieknél is inségebbnek ígérkező tél nehéz aggodalmakkal tölti el a Népkönyha mentorait s keresve keresik, kutatják a módokat és eszközöket, melyekkel az inséget szenvedőket a tél nyomorúságain átsegíthetik.

Már a mult évben is csak úgy tudta a Népkönyha az anyagi kérdéseket áthidalni, hogy *gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné*, a Népkönyha jótékony nemtője, tárgysorsjátékot rendezett s ennek jövedelméből fedezte részben a vezetőség a kiadásokat. A Grófnő pénzügyminiszeri engedéllyel a tárgysorsjátékot ez idén is megismétli s lapunk útján is felkéri a közönséget, hogy nyereménytárgyak

adományozásával és sorsjegyek vásárlásával legyen segítségére annak az alapnak megteremtésében, mely lehetségessé teszi, hogy a téli inséges időben a Népkönyhára szorultak meleg étellel legyenek elláthatók.

Nem kétséges, hogy a megértő szívi közönség segítségére siet a legjobbat akarásnak s nem fogja engedni, hogy ez évben is, mikor ez a legszükségesebb — a Népkönyha szegényei mindennapi kenyer nélkül maradjanak.

A nyereményekre felajánlott eddigi adományokból máris, mielőtt a többieket leköszölhetnők, kiemeljük a következőket: *gróf Sennyey Béla* egy darab száz kilogrammos mangalica koca; *báró Waldbott Frigyesné Mária Alice* fenséges asszony 1 fajgácsér és 3 fajkacsa; *dr. báró Waldbott Frigyes* egy süldő és egy bárány; *dr. Szén József* esperes-plebános egy leg-horn-törzs (1 kakas, 4 jérce). De ezeken kívül már jelentékeny számban ajánlottak fel festményeket és disztárgyakat.

Kétszer ad, aki gyorsan ad!

nek. Megjelenés diszmagyarban, vagy fekete ünnepi öltözetben. Az ünnepélyre utazók a Szent István király hetében szokásos vasúti utazási kedvezményben részesülnek.

— Hivatalos órák a Pénzügyigazgatóságnál. A hűvösebb őszi időszak közeledtével való tekintettel a m. kir. pénzügyigazgatóság és a kerületéhez tartozó m. kir. adóhivatalok folyó évi szeptember hó 16-tól hivatalos óráikat hétköznapokon 8 órától 14 óráig tartják.

— A csere-buzavetőmag akció keretében vetőmaggal ellátott gazdák 20 kat. holdas birtokhatárát a termelés folytonossága érdekében, a m. kir. földmívelésügyi miniszter 50 holdig terjesztette ki és így csereképen buzavetőmagot mindazon gazdák kaphatnak, akiknek összes szántóterülete az 50 kat. holdat felül nem haladja. A vetőmagra igénylőtartó birtokosok igényléseiket szept. hó 21-én d. e. 11 óráig személyesen jelentsek be a polgármesteri hivatal 5. számú hivatalos helyiségében.

Diétás és urikonyhám
megnyitottam Zárda u. 5 sz. a.
Györgyné.

— Árverés halasztás. Közlik velünk, hogy a Zemplén mult számában herceg Lónyay Elemér végrehajtó javára 307—291/1932. v. h. sz. a. meghirdetett árverés bizonytalan időre elhalasztatik.

A mozi jövő heti műsora

A varsói bál. Szeptember hó 21. és 22-én mutatja be a városi mozi ezt a grandiózus filmtraktációt, mely páratlan izgalmaival messze előljár a mostanában vászonra került háborus filmek, kémtörténetek között. Hallatlan fordulat, hallatlan érdekes a német filmprodukciónak ez az igazi remeke, olyan váratlan és frappáns fordulataival a rohanó eseményeknek, amelyekkel valósággyal lenyűgözi a nézőt. A film főszereplői: *Charlotte Susa* és *Gustav Fröhlich* igazi művészek s az egész film oly hatásos.

A köpenicki kapitány. Huszonöt évvel ezelőtt az egész világ kacagott az öreg szuszter stiklijén, aki gárdakapitányi egyenruhába öltözve, egy szakasz gárdista élén letartóztatta a köpenicki polgármestert, a városka pénztárosát s a pénztárban talált 4000 márkát zsebre vágta. Ebből a régi históriából készült a pompás film, melyet szeptember 21. és 22-én mutat be városi mozgószínházunk.

— Elhújasodásnál, közvénynél és enkorbetegség-nél a természetes „*Ferenc József*” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a **Ferenc József** viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Lebélyegzetlen hus fogyasztása életveszedelmet jelent

Dr. Orbán Kálmán polgármester a közönséghez

A városunkban érvényben levő indokolatlanul magas husárak egyik természetes következménye lett, hogy a fogyasztó közönségnek ma már számottevő hányada vidékről szerzi be húsüzletét. Ezt a körülményt lelketlen üzerek természetesen ki is használják és az olcsó húst kereső közönségnek a nyakába sóznak minden rendű és rangu, hivatalos húsvizsgálók vizsgálata nélkül levágott húst. Sőt amint azt egy váratlan hivatalos húsvizsgálat megállapította két mézáros üzlet is megpróbálkozott vidékről behozott, húsvizsgálat nélküli hús forgalombahozatalával.

Dr. Orbán Kálmán polgármester megakarván övni a közönség egészségügyi érdekeit, hirdetményben fordul a lakossághoz és közegészségügyi érvekkel alátámasztva azt, felhívja a hús fogyasztók figyelmét a gyanus származású husok vásárlásával járó veszedelmekre, hangsúlyozva, hogy *minden áruba bocsátott husnak a származási helyét feltüntető hivatalos húsbélyegzővel lebélyegezve kell lennie.*

Figyelmezteti a polgármester a közönséget arra is, hogy a helybeli húsárúszító üzletekben is követelheti és követelje az általuk árusított hús darabon a városi húsbélyegző lenyomatának bemutatását.

A polgármesteri hirdetmény *nem fosztja meg* tehát a közönséget ama törvényben biztosított *jogától*, mely szerint *háztartása részére vidékről húst hozhat be* Egy kilóig fogyasztási adómentesen, azon felül pedig a fogyasztási adó levonása mellett, kísérv a vidéki húsárú megfelelő igazolványával, illetve bélyegzésével. Csupán az az intenciója *dr. Orbán Kálmán* polgármester figyelmeztetésének, hogy a fogyasztói, az életveszélyes husok élvezetében lehetőség szerint megakadályozza.

Csupán háztartások továbbra is behozhatják és vásárolhatják az állategészségügyi szabályok betartásával levágott állatok, vidékről behozott húsát.

A régi világhírű magyar gyártmány
a
Tiszaujlaki bajuszpedró
mindenütt kapható.

Szülők, Iskolák figyelmébe! Békebeli minőségű füzeteket, rajztömböt, körzőt, táskát, írószereket és festéket,

hegedűt, vonót, húrokat, könyvszijat, tintát, fúrt tolltartót legolcsóbban

szerezhet be **SZABÓ PÁL** könyv- és papirkereskedésében Sátoraljaujhely. Telefon: 126.

Gáll Vilmos

járásbírósi végrehajtó.

Nem lesz változás a Máv téli menetrendjében

A legutóbbi hetekben az az ellenőrizhetetlen forrásból származott hír járt a városunkban, hogy a Máv téli menetrendje Sátorajuhely város szempontjából kedvezőtlen változásokat hoz. Megszüntetik többek között a Budapestről délután 17 óra 40 perckor induló gyorsvonatot, ami által lehetetlenné válik Budapestet egy nap alatt megjárni.

A miskolci üzletvezetőség forgalmi osztálya egy ottani napilapnak nyilatkozott, hogy a téli menetrendben semmiféle változás nincs, amint azt az egy héttel ezelőtt közölt téli menetrend is igazolja.

A fővonalokon érvényben maradnak tehát az eddigi vonatjáratok. Néhány kisebb változás csupán a vicinális vonatok menetrendjében lesz.

Az indokolt aggodalom ezzel a nyilatkozattal bizonyára eloszlik.

— Legjobb fővárosi napilapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

A B C utasok részére.

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL
SZALLODÁBAN,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12.—P-ért kaphatja

Városi Mozi

Szeptember 17-én és 18-án

Az erénycsöszök

Németül beszélő hangos film.
Főszereplők: Anny Ahlers, Ralph A. Roberts, Felix Bressart és Julius Falkenstein.

Szeptember 21-én és 22-én

A varsói bál (A poklok asszonya)

Németül beszélő hangos film 10 felv.
Főszereplők:
Charlotte Susa és Gustav Fröhlich.

5751/1932. tk. szám.

Hirdetmény.

A sárospataki kir. járásbíróóság mint telekkönyvhatóság közhírré teszi, hogy a sárospatak—királyhelmei fővonal, illetve Görös-tanya vontató vonalhoz az alább megnevezett községek határában klsajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a következő határnapok tüzetek ki, úgymint Sárospatak és Bodrogfalvasz községre nézve 1932. szeptember hó 21. napjának d. e. 9. Tiszakarád községre nézve pedig 1932. szeptember hó 21. napjának d. e. 9. 3 órájára.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, kiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálalmak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszhetik.

Azoknak pedig, kiknek a kisajátított területért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy akik ezen összegekre bármilyen címen igényt tartanak, felhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1932. évi szeptember hó 20-ig annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság, tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire, a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekezelést vagy felülkezelést terhelnek törlesztését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban felek által megtekinthető.

Kelt Sárospatak, 1932. szeptember hó 14.

Katona sk. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:
Kánya István telekkönyvvezető.

MARTINOVICS MÁRTON

SÁTORALJAUJHELY KAZINCZY UCCA 4.

Telefon: Iroda 112.

Gyártelep: 8.

Lakás: 184.

Aprított és hasáb tölgy, bükk és cserfa. Salgótarjáni darabos szén; brikett. Királdi és borsodi szének. Kicsinyben és nagyban házhoz szállítva.

Benzin, petroleum, különféle speciális autó és kenőolajok, gép- és golyóscsapágy-zsírok. — Műszaki-, mező- és szőlőgazdasági cikkek és gépek. Szüretelő edények, borsajtók, szőlőzuzók, zsákok, ponyvák, gépszijak

„KRONPRINZ” petroleum-gázégő kályhák. (Fűtőanyag megtakarítás. Üzemanyag 6 óránként 1 liter petroleum.)

„Cordatic” Magyar Gummiabroncs rt. zemplénvármegyei ki zárólagos képvisellete. Különféle méretű autó, motorkerékpár-köpenyek és tömlők állandóan raktáron.

5000 DARAB JONATHAN (2—3 éves közép-magas almafa)

Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné
bodrogkereszturi kertészetében eladó.

Ezenkívül mindenféle másfajta gyümölcsfa is nagyválasztékban kapható. Gyümölcsös kedden, pénteken és szombaton megtekinthető. — Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Pártoljuk a helybeli ipart és kereskedelmet!

Ajánljuk olvasóink figyelmébe az alábbi sátorajuhelyi cégeket, melyeknél bevásárlásaikat legjobb minőségben jutányosan eszközölhetik:

BLUM GÉZA Petőfi u. 2.
Gyárt és rak-táron tart butorokat legmodernebb és legjobb kivitelben.

BRÜNNER LAJOS
Horthy Miklós tér 16. sz.
Szövet és posztó különlegességek.

Földes-cipők
elismerten legjobbak.
Horthy Miklós tér 1.

FRIEDMANN ALADÁR
Justus ucca 22.
Telefon: 179. **FA ÉS SZÉN.**

GERCSELYI BERTALAN
Telefon 113.
Schenker és Társai
Nemzetközi Szállítási Váll. képviselője

Klein Kálmán Wekerle-tér
divatáruk legjobb bevásárlási forrása.

KLUGER JENŐ
Horthy Miklós tér 2.
Illatszert és pipere különlegességek.

KLEIN SALAMON
épületfa,
parkett, cserép,
Kossuth Lajos u. 14. **Eternit**

ERŐROZSKENYÉR
csak KLEIN ÁRMIN
péküzemében Deák ucca 5.

MAGYAR KIRÁLY SZALLODA, Vezetékes szobák, autógarázs.
É T T E R E M

Martinovits Márton Kazinczy ucca 4.
Gépek, olajok, zsákok, ponyvák, petrol-gázégő kályhák, autóköpeny és műszaki cikkek.

Perlmutter Sándor (Városi bérpalota)
KÜLÖNLEGES SELYMEK, SZÖVETEK
legelőcsőbb beszerzési forrása!

Kiváló minőségű

TOKAJI BOROK

kaphatók a Pinceszövetkezet üzlethelyiségében
Sátorajuhely, Kazinczy ucca 5. sz.

M. kir. **Osztálysorsjegyek**
LŐW MIHÁLY
főelárusító.

LIPSITZ NÉ
füzőszalonját áthelyezte
Rákóczi ucca 2.

RÓTH BÉLA
saját termésű borainak eladása.
Molnár István u. 10.

Sátorajuhely m város Közművei

Rádiók,
hangszórók,
csillárok stb.

SCHÖN IMRE
Horthy Miklós tér 8.
Uridivat ujdonságok
LEGOLCSÓBBAN

STEINDLER TESTVÉREK
Horthy Miklós tér 18
Legujabb női és férfi divatcikkek
LEGOLCSÓBBAN

Szabó Pál könyv-, zenemű- és papirkereskedés
Fotoszakosztálya
amatőr-fényképezés szak-szerű tanácsadója. Telefon 126.

Szegő Sándor Horthy Miklós tér 6.
Női felöltők, divatáruk.
Legnagyobb választéka.

Tranzító Szállítási Vállalat
Andrássy ut 23. Vállal fuvarozást, átköltözködést butorkocsival vidékre is.
Előnyös feltételek!

Legszebb kirándulóhely a
„Turista Otthon”
Hideg és meleg ételek. Olcsó árak.

VAS MENYHÉRT
Rákóczi u. 19. Telefon 129
Vaskereskedés
Vizvezetési berendezések

VÉRTESI ZSIGMOND
Horthy Miklós tér 12.
Könyv-, zenemű és papirkereskedés. A m. kir. egyetemi nyomda főbizom.

Weisz Benő Petőfi ucca 5
Felöltők
Kosztümök.